

ที่ เครือข่าย ผปต. 003/2569

วันที่ 25 พฤษภาคม 2569

เรื่อง | ขอให้คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา พิจารณาคัดกรองสิทธิผู้ประกันตน ม.33 และ ม.39 จากผลกระทบของสูตรคำนวณบำนาญชราภาพที่ไม่เป็นธรรม

เรียน นายนิรุติ สุทธิพันธ์ ประธานคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา

ตอนที่ 1 แนะนำตัวและที่มา

กระผม นายบุรณ อารยพล สัตวแพทย์ (D.V.M.) และนักกฎหมาย (LL.B.) ผู้ก่อตั้งและแกนนำ เครือข่ายผู้พิทักษ์บำนาญผู้ประกันตน และขบวนการ "ขอคืนไม่ได้ขอทาน"

แรงบันดาลใจ เกิดจากพี่น้องผู้ประกันตน ม.39 ที่ส่งเงินสมทบมาทั้งชีวิต แต่ได้รับบำนาญชราภาพต่ำกว่าเส้นความยากจน (3,078 บาท/เดือน) เนื่องจากสูตรคำนวณที่มีข้อบกพร่องเชิงโครงสร้าง ซึ่งละเมิดหลักความยุติธรรมพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ ของเครือข่ายฯ คือรวบรวมข้อเท็จจริง วิเคราะห์ข้อกฎหมาย และผลักดันการแก้ไขนโยบายอย่างเป็นระบบ ปัจจุบันมีผู้ได้รับความเดือดร้อนลงชื่อรับรอง 1,377 ราย จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ

1,377

รายชื่อพยาน

2,105

บำนาญเฉลี่ย บ./ด.

98%

ต่ำกว่าเส้นความยากจน
3,078 บ.

55

อายุเฉลี่ย (ปี)

16.7

ม.33 เฉลี่ย (ปี)

8.6

ม.39 เฉลี่ย (ปี)

ตอนที่ 2 ภูมิหลัง: สูตรคำนวณบำนาญชราภาพ 3 สูตร

2.1 สูตรปัจจุบัน — ต้นเหตุของความไม่เป็นธรรม

ผู้ประกันตน ม.33 ที่ส่งสมทบครบ 180 งวด อายุ ≥ 55 ปี ได้บำนาญจากฐาน 20% ของค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย แต่เมื่อโอนมา ม.39 เพดานฐานเงินเดือนลดเหลือ 4,800 บาท/เดือน จาก 15,000 บาท และ เงินสมทบทั้งหมดในช่วง ม.33 ไม่ถูกนำมาคำนวณให้เลย — รววกว่าการส่งสมทบในช่วง ม.33 ไม่มีคุณค่า

2.2 สูตร CARE — ดีขึ้นบางส่วน แต่ยังไม่เป็นธรรม

ใช้วิธีเฉลี่ยตลอดอายุงานทั้งสองมาตรา: $(\text{เพดาน ม.33} \times \text{งวด} + \text{เพดาน ม.39} \times \text{งวด}) \div \text{งวดรวม}$ ตัวอย่าง: ม.33 181 งวด + ม.39 60 งวด $\rightarrow \sim 2,701$ บาท/เดือน ดีกว่าสูตรปัจจุบัน แต่ยังไม่พอที่พึงได้ และกลุ่ม ม.33 ที่เริ่มงานด้วยเงินเดือนต่ำก็ยิ่งได้รับผลกระทบเช่นกัน

2.3 สูตรตามฎีกา 3307/2567 — ทางออกที่ถูกต้องที่สุด (กรณีจริง: นาง ณ.)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3307/2567 ตัดสินว่า ห้ามลดเงินบำนาญของผู้ประกันตนไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ใช้สูตร "แยกส่วน" — คำนวณบำนาญช่วง ม.33 และ ม.39 แยกจากกัน แล้วรวมกัน

ข้อเท็จจริงจากคดี: นาง ณ. ส่ง ม.33 จำนวน 181 งวด ค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย = 13,222 บาท แล้วส่ง ม.39 ต่ออีก 60 งวด (5 ปี)

สูตร	ที่มาของตัวเลข	บำนาญที่ได้
สูตรปัจจุบัน (สปส. จ่ายจริง)	ใช้ฐาน ม.39 เพียงอย่างเดียว	1,320 บาท/เดือน
สูตร CARE	เฉลี่ยรวมตลอดอายุงาน	$\sim 2,701$ บาท/เดือน
สูตรฎีกา 3307 (แยกส่วน)	ม.33: $20\% \times 13,222 = 2,644$ บ. + ม.39: +992 บ.	3,636 บาท/เดือน

ความต่างระหว่างสูตรปัจจุบันกับสูตรฎีกา: +2,316 บาท/เดือน — เงินสมทบ ม.33 ทุกงวดถูกรับรองและรวมคำนวณด้วย

2.4 ฎีกายังไม่ขึ้นสู่ระดับนโยบาย — และเครือข่ายฯ คือผู้ขับเคลื่อนเพียงรายแรก

แม้ฎีกา 3307/2567 จะวางบรรทัดฐานแล้ว สปส. ยังคงปฏิเสธการใช้หลักการดังกล่าวในระดับปฏิบัติ โดยอ้างว่าเป็น "เรื่องเฉพาะราย" ณ ปัจจุบัน คำตัดสินฉบับนี้ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในสื่อออนไลน์ แต่ ยังไม่มีหน่วยงานภาครัฐใดรวมถึง สปส. ได้ผลักดันการแก้ไขกฎหมายสูตรคำนวณเงินบำนาญ ม.39 ให้สอดคล้องกับแนวทางฎีกาฉบับนี้แต่อย่างใด

มีเพียง เครือข่ายผู้พิทักษ์บำนาญผู้ประกันตน เท่านั้น ที่ได้เริ่มรวบรวมคำร้องเรียนและผู้เสียหายจำนวนนับพันจาก ม.39 เพื่อดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม อาทิ การดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) เพื่อบรรเทาความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้ประกันตนที่ชราภาพลงทุกขณะด้วยความอดคัดค้าน คำร้องขอในจดหมายฉบับนี้ นับเป็นการขับเคลื่อนปัญหาดังกล่าวสู่ระดับนโยบายเป็นครั้งแรก

ตอนที่ 3 ปัญหาที่ผู้ประกันตน ม.39 ต้องเผชิญ

3.1 สูตรคำนวณที่ไม่เป็นธรรมและผลกระทบต่อการดำรงชีพ

บำนาญเฉลี่ยที่ได้รับจริงเพียง 2,105 บาท/เดือน — ต่ำกว่าเส้นความยากจน 3,078 บาท/เดือน โดยร้อยละ 98 ได้รับต่ำกว่าเส้นดังกล่าว บุคคลที่ทุ่มเทสมทบมาตลอดชีวิตกลับไม่สามารถดำรงชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรีขั้นพื้นฐาน

3.2 การสื่อสารที่ขาดความครบถ้วนก่อนตัดสินใจโอน ม.33 → ม.39

ผู้ประกันตน ม.33 จำนวนมากได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ สปส. ให้ต่อ ม.39 เพื่อรักษาสิทธิการรักษาพยาบาลต่อเนื่อง โดย **ไม่ได้** รับการแจ้งว่าเพดานเงินเดือนที่ใช้คำนวณบำนาญจะลดลงจาก 15,000 เหลือ 4,800 บาท/เดือน หลายรายจึงโอนโดยไม่ได้เขียนหนังสือลาออกและขอรับบำนาญตอนออกจาก ม.33 ซึ่งเป็นสิทธิ์ที่ควรได้รับ นี่คือการบงการเชิงนโยบายที่ต้องแก้ไข

3.3 ถูกปฏิเสธสิทธิตามฎีกา และ 3.4 ความสิ้นหวังจากการรอคอย

ผู้ประกันตนที่ยื่นคำขอให้ สปส. ใช้หลักการตามฎีกา 3307/2567 ได้รับการปฏิเสธโดยอ้างว่าเป็น "เรื่องเฉพาะราย" ขณะที่ผู้เสียหายรอดคอยการแก้ไขมาหลายปีโดยไม่มีช่องทางร้องทุกข์ที่ชัดเจน ความล่าช้าทำลายความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบประกันสังคมในภาพรวม

ตอนที่ 4 ข้อร้องขอต่อคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา

ข้อ 4.1 — เสนอแปรญัตติหรือแนวทางแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ขอให้คณะกรรมการฯ เสนอแปรญัตติบรรจุหลักการ "สูตรแยกคำนวณ" ตามแนวฎีกา 3307/2567 เข้าสู่ร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคมฉบับแก้ไข หรือแนวทางแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสูตรคำนวณเงินบำนาญ ม.39 ตามดุลพินิจที่เห็นสมควร

ข้อ 4.2 — เรียก สปส. ส่วนกลางชี้แจงต่อคณะกรรมการ

- ชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธการใช้แนวฎีกา 3307/2567 กับผู้ประกันตนที่ยื่นขอ
- ทบทวนการใช้สูตรเฉลี่ยรวมที่ลดทอนสิทธิ์เป็นการชั่วคราว — คงใช้สูตรปัจจุบันก่อน อย่ายิ่งบังคับใช้สูตร CARE
- ปรับปรุงการสื่อสารกับผู้ประกันตน ม.33 ที่พิจารณาโอนมา ม.39 ให้ได้รับข้อมูลผลกระทบต่อเพดานบำนาญครบถ้วนก่อนตัดสินใจ

ข้อ 4.3 — สนับสนุนการจัดตั้งคณะทำงานร่วม 4 ฝ่าย

- ฝ่ายที่ 1 — ผู้แทนคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา
- ฝ่ายที่ 2 — ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม
- ฝ่ายที่ 3 — ผู้แทนเครือข่ายผู้ประกันตนและภาคประชาชน นำโดย นายบุรินทร์ อารยพล
- ฝ่ายที่ 4 — ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

ข้อ 4.4 — สนับสนุนมติชะลอการบังคับใช้ "สูตร CARE" ทันที

ขอให้คณะกรรมการฯ สนับสนุนมติชะลอการประกาศบังคับใช้สูตร CARE ไว้ก่อน เพื่อหยุดยั้งผลกระทบเชิงลบ และเปลี่ยนมาใช้แนวทางตามฎีกา 3307/2567 เป็นบรรทัดฐานหลักแทน

ข้อ 4.5 — ขออนุญาตพบปะเพื่อประชุมเป็นการภายใน

อนึ่ง เพื่อให้ท่านได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และรอบด้าน ผมและทีมงานขออนุญาตพบท่านในช่วง 1-2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยมีวัตถุประสงค์: (1) ชี้แจงสาระสำคัญและการคำนวณเชิงเปรียบเทียบสูตรทั้ง 3 โดยใช้กรณีจริงจากฎีกา 3307/2567 และ (2) ขอคำปรึกษาจากท่านตามข้อ 4 ด้านบน ขออนุญาตติดต่อประสานงานนัดหมายผ่าน **คุณณัฐพิมล สมเจษ**

ตอนที่ 5 สรุปผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น

ฝ่าย	ผลประโยชน์ที่จะได้รับ
ผู้ประกันตน 25 ล้านคน	ได้รับบำนาญที่สะท้อนการสมทบจริง เกินเส้นความยากจน (3,078 บ.) มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังเกษียณ
กองทุน สปส.	ลดความเสี่ยงจากคดีความและการฟ้องร้องแบบกลุ่ม ซึ่งมีต้นทุนสูงกว่าการแก้ไขเชิงนโยบายล่วงหน้า
กระทรวงแรงงาน	นโยบายมีความชอบธรรมทางกฎหมายและได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย
วุฒิสภา	ปฏิบัติหน้าที่กำกับตรวจสอบฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน
ประเทศไทย	ระบบประกันสังคมที่เข้มแข็งและยุติธรรม เป็นรากฐานของความมั่นคงทางสังคมในระยะยาว

เครือข่ายผู้พิทักษ์บำนาญผู้ประกันตนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านประธานและคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา จะพิจารณาข้อร้องขอเหล่านี้ด้วยดุลพินิจอันเป็นธรรม เพื่อประโยชน์สูงสุดของพี่น้องผู้ใช้แรงงานทั่วประเทศ รายละเอียดพยานฉบับสมบูรณ์ตรวจสอบได้ที่ boonarayapon.com/witnesses/

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายบุญ อารยพล)

แกนนำเครือข่ายผู้พิทักษ์บำนาญผู้ประกันตน

โทร 081-171-7456 | boonarayapon.com